

ת"פ 51067/07/15 - מדינת ישראל נגד שמעון ימין אזולאי, מאיר אלמקייס

בית משפט השלום בנצרת

05 נובמבר 2015

ת"פ 51067-07-15 מדינת ישראל נ' אזולאי(עציר) ת"פ 57682-07-15 מדינת ישראל נ' אלמקייס

בפני: כב' השופטת - לילי יונג-גפר, סגנית הנשיא
המאשימה
נגד
הנאשמים

1. שמעון ימין אזולאי (עציר) 2. מאיר אלמקייס

החלטה

1. בפני בקשה מטעם המאשימה להורות על איחוד הדיון בת"פ 51067-07-15 ובת"פ 57682-07-15, בהתאם לס' 90 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982 (להלן: "חסד"פ).
2. בחודש יולי 2015, בהפרש של 3 ימים, הוגשו לבית משפט זה שני כתבי אישום: ביום 26.7.15 הוגש נגד שמעון אזולאי (להלן: "הנאשם 1") כתב אישום בת"פ 51067-07-15 וביום 29.7.15 הוגש כנגד מאיר אלמקייס (להלן: "הנאשם 2") כתב אישום בת"פ 57682-07-15. כתב האישום נגד הנאשם 1 ((שתוקן ביום 6.8.15) כולל 11 אישומים בגין גניבת כלי רכב, מתוכם ששה בוצעו, על פי הנטען, בצוותא עם הנאשם 2.
- כתב האישום נגד הנאשם 2 כולל, בנוסף לששת אישומים המשותפים, גם אישום בגין שיבוש מהלכי משפט, הפרעה לשוטרי ופזיזות ורשלנות ברכב.
3. כתבי האישום הוגשו במועדים שונים בהתאם למועד מעצרו וסיום חקירתם של הנאשמים. כתב האישום כנגד הנאשם 1 נותב אלי ונתקיימה בו הקראה ביום 9.8.15 ואילו כתב האישום כנגד הנאשם 2 נותב לכב' השופטת שרון-גרין וקוימה בו הקראה ביום 19.8.15.
- בקשה זו לאיחוד הדיון בין שני התיקים הוגשה ביום 1.9.2015 והמאשימה מציינת כי הרציונל העומד מאחוריה הינו יעול ההליך, ומוסיפה כי מרבית האישומים משותפים וכי למעלה מ-50 עדי תביעה משותפים לשני התיקים.
4. ב"כ הנאשם 2 מתנגד לבקשה וטוען כי איחוד הדיונים יפגע בזכויות מרשו, ישחיר את פניו, יגרום לו ולבא כוחו לנזק בלתי הפיך, יביא להתמשכות הדיונים מעבר לכל פרופורציה בעניינו ויוביל לעיוות דין ואולי גם לניגוד עניינים וניגוד אינטרסים. הוא טוען כי המסכת הראייתית המיוחסת לנאשם 1 היא כמעט כפולה מזו המיוחסת לנאשם 2, וכתוצאה מאיחוד הדיונים יאלצו הנאשם 2 ובא כוחו לשמוע פרשת תביעה ארוכה שאינה קשורה אליהם, וזאת משיקולי נוחיות של המאשימה.

5. עוד טוען ב"כ הנאשם 2 כי כתבי האישום הוגשו בנפרד משיקולים טקטיים, ורק בשל כך אין לאפשר כעת איחוד הדיונים. בהקשר זה מציין הוא כי הבקשה הוגשה זמן רב לאחר הגשת כתבי האישום, כי כתבי האישום עצמם הוגשו בהפרש של 3 ימים בלבד וכי התביעה יכולה היתה להגישם במשותף אך בחרה לעשות אחרת, וכיום אין היא רשאית עוד לחזור בה.

בדבריו נשען ב"כ הנאשם 2 על החלטה בת"פ 426/09 (מחוזי י-ם) מדינת ישראל נ' אהוד אולמרט ואח' מיום 1.6.2010, בה דחה בית המשפט המחוזי את בקשת המאשימה לאיחוד דיונים זמני בין כתב האישום שהוגש כנגד אהוד אולמרט ושולה זקן לבין כתב האישום שהוגש כנגד רייצ'ל רסבי-רז בפרשה הידועה כ"פרשת ראשונטורס". הבקשה שם הוגשה לצורך שמיעה משותפת של עדים המתגוררים בחו"ל ומתוך מטרה לשוב ולהפריד את הדיון לאחר שמיעת העדויות (להלן: "עניין אולמרט").

דין

6. מהלך של איחוד משפטים הוגדר כאמור בסעיף 90 לחסד"פ הקובע כך:

"בית המשפט רשאי, בכל שלב שלפני הכרעת הדין, לצוות על איחוד הדיון בכתבי אישום נפרדים התלויים ועומדים באותו בית משפט, אם מותר לצרפם בהתאם להוראות סעיפים 86 או 87 ובית המשפט סבור שהצירוף לא יגרום לעיוות דין."

סעיף 86 לחסד"פ עוסק בתנאים לצירוף אישומים, ואילו סעיף 87 שעניינו צירוף נאשמים קובע כך:

"מותר להאשים בכתב אישום אחד כמה נאשמים אם כל אחד מהם היה צד לעבירות שבכתב האישום או לאחת מהן, בין כשותף ובין בדרך אחרת, או אם האישום הוא בשל סדרת מעשים הקשורים זה לזה שהם מהווים פרשה אחת; אולם אין באי-צירופו של צד אחד לעבירה מניעה לשפיטתו של צד אחר."

7. אין מחלוקת בין הצדדים כי ניתן היה לצרף את הנאשמים לכתב אישום אחד מלכתחילה. אישומים 1-6 בת"פ 57682-07-15 ואישומים 3, 4, 6, 8, 9, ו-11 בת"פ 51067-07-15 בהתאמה, הינם זהים ומשותפים לנאשם 1 ולנאשם 2 וכך גם העבירות המיוחסות לנאשמים בכל אחד מהאישומים. מדובר ב-6 מעשים וב-58 עדים משותפים שיתבקשו להעיד לגבי אותם מעשים.

ר' בהקשר זה את דברי בית המשפט העליון בבג"ץ 398/83 הרצל אביטן נ' מ"י פ"ד לז(3) 469:

"ניתן לצרף נאשם, לא רק אם הוא צד לעבירה, המוגדרת באחד מן האישומים, אלא גם כאשר הוא רק בגדר צד לאחד מן המעשים, המהווה חלק מסדרה, המשמשת יסוד לאישומים."

המחלוקת בין הצדדים נובעת מטענת הסניגור כי התביעה איחרה את המועד לעשות כן, וכי יש בצירוף כדי לפגוע בנאשם 2.

8. לאחר ששקלתי את נסיבות העניין ואת טיעוני הצדדים, מסקנתי היא כי יש לאחד את הדיון בשני התיקים, ולהלן נימוקי:
9. השיקולים לגבי איחוד משפטים כאשר מתקיימים התנאים לכך על פי חוק, מחייבים עריכת איזון בין שיקולי היעילות מחד, לבין השמירה על זכויות הנאשמים ועל קיומו של הליך הוגן, עם זכות בכורה מובהקת לאחרון. אין צורך להכביר מלים כדי להבהיר כי ככל שקיים חשש ממשי לעיוות דין למי מן הנאשמים, יש בכך כדי לפסול את אפשרות איחוד הדיון, גם אם שיקולי היעילות מחייבים זאת.
10. כאמור, הוגשו כתבי האישום בהפרש של 3 ימים זה מזה, מטעמים שהוסברו על ידי ב"כ המאשימה, והנעוצים במועד מעצרו של כל אחד מהם וסיום חקירתו, ושאותם אני מקבלת כאמינים ומוצדקים. איני מקבלת את טענת הסניגור כי מדובר בהחלטה על הגשת כתבי האישום בנפרד מטעמים טקטיים של ניהול ההליך.
11. הבקשה לאיחוד הדיון הוגשה רק כחודש לאחר הגשת כתבי האישום, ובעניין זה מודה ב"כ המאשימה כי יתכן שהיה מקום להגישה במועד מוקדם יותר, אפילו בד בבד עם הגשת כתב האישום השני, דבר שלא נעשה, אולי בשל העובדה כי הדברים התרחשו במהלך פגרת בתי המשפט.
12. עם זאת, אין מדובר בשיהוי כה משמעותי בהגשת הבקשה, עד שהיה בו כדי לשנות לרעה את מצבו של מי מן הנאשמים, באופן הסוגר את הדלת מפני איחוד הדיון.
- בעת הגשת הבקשה נמצאו שני המשפטים בשלב ראשוני, טרם נמסרו תשובות לכתבי האישום, טרם נקבעו מועדים לשמיעת ראיות, ולמעשה טרם נעשה כל צעד שלא היה נעשה אילו אוחד הדיון או להפך.
13. שיקולי היעילות: רשימת עדי התביעה כתב האישום בתיק זה מונה 64 עדים, ואילו בכתב האישום השני 61 עדים, מתוכם 58 עדים משותפים לשני כתבי האישום. עם זאת, כפי שהבהיר התובע, חלק מן העדים המשותפים אמורים להעיד גם לגבי חמשת האישומים המיוחסים לנאשם 1 בלבד, ובנוסף צפויים להעיד עוד כ- 10 עדים לגבי האישומים הנפרדים בשני התיקים.
14. דומני כי המספרים מדברים בעד עצמם, ולא ניתן לחלוק על העובדה שהעדנתם של 58 עדים פעמיים לגבי אותן עובדות עצמן, יש בה משום הכבדה בלתי נסבלת ובלתי סבירה הן על בית המשפט, הן על התביעה והן על העדים עצמם.
- ר' בענין זה את דבריו של י' קדמי בספרו על סדר הדיון הפלילי, חלק שני א', מהד' מעודכנת תשס"ט-2009, עמ' 944:

"כל עוד אין בכך משום פגיעה בהגנתו של הנאשם, המגמה היא להותיר על כנם צירוף אישומים ובמיוחד צירוף נאשמים, בהתחשב בכך שהדבר תורם תרומה חיובית ממשית הן ליעילות

הדיון והן לעשיית הצדק: ליעילות הדיון - בכך שעדים נשמעים פעם אחת ובחבילה אחת; לעשיית צדק - בכך שניתן פסק דין אחד החורץ משפט אחד לכל המעורבים, בעקבות קביעת עמדה אחת באשר לכוחן של הראיות".

וכן ר' ברוח זו את ת"פ (מחוזי חי') 19382-05-09 מדינת ישראל נ' לובאני גלאל (פורסם בנבו, 8.7.2009):

"שיקולים של עשיית צדק ויעילות מצדיקים את איחוד המשפטים, שעה שכל עדי התביעה הנוגעים לאישום המשותף, האמורים להעיד לגבי כל אחד מהמשיבים, הינם עדים זהים. במקרה דנן אין כל טעם להעיד את העדים יותר מפעם אחת, שעה שאלה מעידים על מסכת עובדתית אחת."

15. טוען ב"כ הנאשם 2 כי שמיעה מאוחדת של שני המשפטים תחייב אותו ואת מרשו להשחית זמנם בשמיעת ראיות שאינן נוגעות כלל לנאשם 2, ובכך יגרם להם בזבוז זמן ועינוי דין. הסניגור אף הגדיל לטעון ולהזהיר כי לא נשכר על ידי מרשו כדי לייצגו בדיון מאוחד שכזה, והחלטה זו תביא להתפטרותו מן הייצוג.

16. אקדים ואומר כי עם כל הכבוד לנוחותו של הסניגור, אין היא נמנית על השיקולים המהותיים שעל בית המשפט לשקול במסגרת החלטה זו, כאשר אל מול שיקולי היעילות שתוארו לעיל עומד הנאשם לבדו, ורק זכויותיו ונוחותו שלו, יהוו שיקול ולא אלו של עורך דינו, שאינו, בכל הכבוד, צד להליך.

17. אשר לנאשם עצמו: אין ספק כי איחוד הדיון כפי שמבקשת התביעה יגרום לנאשם 2 לאי נוחות ולבזבוז הזמן שיוקדש לאישומים שאינם מיוחסים לו. ואולם, בכפוף לשאלה אם יגרום איחוד הדיון לעיוות דין לנאשם (שאליה אתייחס בהמשך), סבורני כי הפער בין בזבוז הזמן השיפוטי והמינהלי כמו גם זמנם של התביעה והעדיים לבין הזמן שיבזבז על ידי העד הוא כה עצום ורב, עד כי יש בו כדי להכריע את הכף באופן ברור אל עבר המסקנה ולפיה שיקול היעילות מחייב את שמיעתם של העדים במאוחד.

18. משקבעתי כי שיקולי היעילות מחייבים את איחוד הדיון בשני המשפטים, יש לבחון האם יש באיחוד כזה כדי לפגוע בנאשם 2 ובקיומו של הליך הגון כלפיו, עד כדי עיוות דין.

התשובה לכך, להבנתי, היא בשלילה.

19. כפי שעולה מטענתו המרכזית של הסניגור, אילו הוגשו מלכתחילה שני כתבי האישום במאוחד, או אילו ביקשה התביעה לאחד את הדיון בד בבד עם הגשת כתב האישום השני, לא היה רואה בכך כל קושי. האיחור בהגשת הבקשה הוא זה המשנה, לשיטתו, את התמונה. אודה כי אינני יורדת לסוף דעתו של הסניגור בעניין זה, ולא ברור לי מה נשתנה בחודש שחלף מאז הגשת כתבי האישום ועד למועד הגשת הבקשה, ואשר יש בו כדי לשנות מן היסוד את התוצאה הראויה בנושא איחוד הדיון.

הסניגור מסתמך, כאמור, על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים בת"פ 426/09 שאוזכר לעיל. אלא שבאותו ענין דובר במשפטים שהתנהלו בפני שני מותבים נפרדים, כאשר שמיעת העדים במאוחד היתה מונעת הלכה למעשה מן המותב שלא שמע אותם מלגבש מסקנות בנוגע למשקל עדותם. בענייננו, מאחר והראיות באף אחד

משני המשפטים טרם החלו להישמע, אין כל מניעה, וכך גם ייעשה, כי המשפט המאוחד ישמע בפני מותב אחד, וממילא הרציונל שעמד ביסוד אותה החלטה אינו מתקיים בענייננו.

20. עוד טוען הסניגור כי שמיעה מאוחדת של המשפטים עלולה להביא להשחרת פניו של מרשו. הכיצד? כאשר מדובר בעדים המשותפים, הרי כל שיאמרו במשפט המאוחד, יאמרו גם במשפטים נפרדים, ולא ברור כיצד דברים שיאמרו נגד הנאשם במשפט נפרד יהפכו לפתע ל"השחרת פנים" כאשר המשפט יהיה משותף.

אשר לעדים המעטים שאינם משותפים, אלו הרי כלל לא יתייחסו לנאשם זה, וכיצד, איפוא, אמורים הם להשחיר את פניו?

אני דוחה, איפוא, גם טענה זו.

21. לטענה כי שמיעה מאוחדת של המשפטים תגרום לנאשם עינוי דין התייחסתי כבר לעיל, וקבעתי כי מאזן אי הנוחות נוטה באופן ברור לטובת איחוד המשפטים, כאשר בזבז זמנו של הנאשם במקרה של איחוד קטן לאין שיעור מבזבז משאבי הציבור אם ישמעו המשפטים בנפרד. בהקשר של הפגיעה בנאשם אומר כי לא זו בלבד שבזבז זמנו של הנאשם קטן באופן קיצוני מזה של הציבור, הרי שגם אבסולוטית, מדובר בבזבז זמן מצומצם יחסית, שמקורו בעדויותיהם של כ- 6 עדים מתוך למעלה מששים, וכן חקירות ממושכות במעט לגבי חמישה אישומים שאינם משותפים, מתוך אחד עשר אישומים.

מדובר, איפוא, בעינוי דין שאינו עולה כדי עיוות דין, ובנסיבות שתוארו לעיל, מדובר בתוצאה סבירה, ובוודאי סבירה יותר מאשר היפוכה.

22. מעבר לכל אלו, לא מצאתי כל ביסוס לטענתו הכללית והערטילאית של ב"כ הנאשם 2 בדבר עיוות הדין שייגרם לנאשם 2 כתוצאה מאיחוד הדיונים, באופן שיש בו כדי לגבור על שיקולי היעילות המחייבים באופן מובהק את איחוד המשפטים.

הטענה כי יגרם לנאשם 2 עיוות דין כתוצאה מאיחוד המשפטים לא בוססה בנימוקים משכנעים וקונקרטיים וסבורני כי השלב המוקדם בו נמצאים ההליכים והעובדה שטרם החלה שמיעת הראיות מצדיקים אף אם רק מטעמי יעילות את איחוד הדיונים. מקבלת אני את הסברה של המאשימה באשר להגשת כתבי האישום בנפרד וסבורני כי אין בקיומם של אישומים נוספים כנגד הנאשם 1 כדי לפגוע בהגנת הנאשם 2 והאפשרות להפריד את המשפטים לאחר שמיעת העדים בעניין האישומים המשותפים פתוחה בפני בית המשפט. וראו בהקשר זה דבריו של קדמי וההפניות לפסיקה בספרו על סדר הדין הפלילי, חלק שני א', מהד' מעודכנת תשס"ט- 2009, עמ' 946 :

"אין מניעה להורות על איחוד משפטים "חלקי" לצורך שמיעת עד או עדים שותפים, ולאחר שמיעת העד - להורות על הפרדת הדיון."

לאור כל האמור לעיל, אני מקבלת את הבקשה ומורה על איחוד הדיונים בת"פ 51067-07 ובת"פ 57682-07-15.

הדיון המאוחד יישמע בפני כב' השופטת שרון-גרין.

המזכירות תשלח ההחלטה לב"כ הצדדים, ותביאה לעיונה של כב' השופטת שרון-גרין.

ניתנה היום, כ"ג חשוון תשע"ו, 05 נובמבר 2015, בהעדר הצדדים.

הוקלד על ידי